NVA Nederlandse Vereniging voor Autisme | Expertgroep autisme en verstandelijke beperking

Uitgangspunten Expertgroep Autisme en Verstandelijke Beperking

Als Expertgroep Autisme en Verstandelijke Beperking streven we naar een samenleving waarin mensen met autisme en een verstandelijke beperking de aandacht, ondersteuning en zorg krijgen die zij nodig hebben. Die recht doet aan wie zij zijn, zodat zij een fijn leven kunnen leiden.

Dit document beschrijft de uitgangspunten en benodigdheden om in het onderwijs, bij behandeling en langdurige zorg of bij logeeropvang, dagbesteding en vrijetijdsbesteding te gebruiken.

Uitgangspunten voor waardevolle ondersteuning en zorg

1. Inzicht en begrip
- Autisme moet vooropstaan in zorg, begeleiding, onderwijs, wonen en werken.
- Een diagnose moet laten zien wat iemand wel en niet kan. Het brengt de sociaal-emotionele ontwikkeling, zelfredzaamheid en het denkvermogen (in woord en beeld) in kaart. Een diagnose is geen momentopname, maar een continu proces. Daarom moet met enige regelmaat bekeken worden of het beeld nog klopt.
- Kijk naar de wisselwerking tussen de persoon en zijn of haar omgeving om iemand goed te ondersteunen: bijvoorbeeld naar de hoeveelheid prikkels, duidelijkheid, cultuur en herkenbaarheid. Goede afstemming voorkomt overvraging of juist te weinig uitdaging.

2. Omgeving
- Aandacht voor de complete omgeving van iemand met autisme en een verstandelijke beperking is essentieel. Ouders en verwanten zijn daarbij onmisbaar: zij zijn de 'eerste professionals' en vormen de belangrijkste kennisbron over hun kind.

3. Zorg en ondersteuning
- Behandeling en begeleiding worden vooral ingezet om problemen te voorkomen. Dit helpt om tijdig bij te sturen en te voorkomen dat het misgaat. Daarvoor is het van belang om de achterliggende oorzaken van gedrag als uitgangspunt te nemen en inzicht te hebben in hoe spanning zich opbouwt.
- Voor kinderen en jongeren is thuis wonen het uitgangspunt, waar nodig met ondersteuning. Als dat (tijdelijk) niet gaat, wordt gezocht naar een plek die past bij iemand en die ook volgens ouders landelijk gezien de beste plek is om te wonen.

4. Perspectief en ontwikkeling
- Doelen zijn gericht op zoveel mogelijk zelfstandigheid, ontwikkeling en autonomie, maar houd altijd rekening met wat iemand aankan.
- Een dagbestedings- of werkplek moet passen bij de behoeftes en interesses en kwaliteiten, maar ook bij de beperkingen van de persoon.

Daarvoor is nodig:

1. Samenwerking tussen partijen
Samenwerken om het beste te bereiken, vraagt om samenwerkings-vaardigheden en de bereidheid om buiten de eigen kaders te denken. Het samenwerken in de driehoek – iemand met autisme en een verstandelijke beperking, professionals en ouders – staat centraal. In deze samenwerking moeten ouders volwaardige partners zijn.

2. Kennis
Er is (meer) gespecialiseerde kennis van autisme nodig bij iedereen die betrokken is bij iemand met autisme en een verstandelijke beperking; kennis die up to date blijft door bijvoorbeeld scholing en training.

3. Continuïteit
Om te zorgen voor voorspelbaarheid en veiligheid, is continuïteit nodig. Bijvoorbeeld door te zorgen voor vaste gezichten bij betrokkenen en plannen die niet telkens wijzigen.

4. Zorg en ondersteuning
Waar nodig is er snelle en laagdrempelige toegang tot (psychiatrische) zorg. Zorg voor extra aandacht voor belangrijke overgangsmomenten in het leven met individuele en specifieke begeleiding en ondersteuning.